

**ГЛАВНА СЛУЖБА
ЗА РЕВИЗИЈУ ЈАВНОГ СЕКТОРА
РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ**

Република Српска
78000 Бања Лука
Владике Платона бб
Тел: +387(0)51/493-555
Факс: +387(0)51/493-556
e-mail: revizija@gsr-rs.org

**Извјештај о проведеној финансијској ревизији
Агенције за аграрна плаћања Републике Српске
за период 01.01-31.12.2021. године**

Број: РВ024-22

Бања Лука, 18.05.2022. године

САДРЖАЈ

I	ИЗВЈЕШТАЈ ГЛАВНОГ РЕВИЗОРА.....	1
	Извјештај о ревизији финансијских извјештаја	1
II	ИЗВЈЕШТАЈ ГЛАВНОГ РЕВИЗОРА.....	4
	Извјештај о ревизији усклађености	4
III	РЕЗИМЕ ДАТИХ ПРЕПОРУКА	6
IV	КРИТЕРИЈУМИ ЗА РЕВИЗИЈУ УСКЛАЂЕНОСТИ.....	7
V	ИЗВЈЕШТАЈ О ПРОВЕДЕНОЈ РЕВИЗИЈИ (НАЛАЗИ)	8
	1. Увод	8
	2. Провођење препорука из претходног извјештаја	8
	3. Закључак о функционисању система интерних контрола	9
	4. Набавке.....	12
	5. Припрема и доношење буџета	13
	6. Финансијски извјештаји	13
	6.1. Извјештај о извршењу буџета.....	14
	6.1.1. Приходи и примици	14
	6.1.2. Расходи и издаци.....	14
	6.2. Имовина, обавезе и извори	20
	6.2.1. Имовина	20
	6.2.2. Обавезе.....	21
	6.2.3. Извори и промјене на нето имовини.....	21
	6.3. Ванбилансна евиденција.....	21
	6.4. Потенцијална имовина и потенцијалне обавезе	21
	6.5. Образложења уз финансијске извјештаје	21

I ИЗВЈЕШТАЈ ГЛАВНОГ РЕВИЗОРА

Извјештај о ревизији финансијских извјештаја

Мишљење

Извршили смо ревизију финансијских извјештаја Агенције за аграрна плаћања Републике Српске који обухватају: Преглед планираних и остварених прихода, примитака, расхода и издатака исказаних у главној књизи трезора на рачуноводственом фонду 01; Преглед прихода, примитака, расхода и издатака на рачуноводственим фондовима од 01 до 05; Преглед имовине, обавеза и извора са стањем на дан 31.12.2021. године и за годину која се завршава на тај дан. Ревизијом смо обухватили преглед значајних трансакција, образложења уз обрасце годишњих финансијских извјештаја и примјену рачуноводствених политика у ревидираном периоду.

По нашем мишљењу, финансијски извјештаји Агенције за аграрна плаћања Републике Српске истинито и објективно приказују, у свим материјално значајним аспектима, финансијско стање имовине и обавеза на дан 31.12.2021. године; прихода, примитака, расхода и издатака, као и извршење буџета за годину која се завршава на тај дан, у складу са прописаним оквиром финансијског извјештавања за јавни сектор важећим у Републици Српској.

Основ за мишљење

Ревизију смо извршили у складу са Законом о ревизији јавног сектора Републике Српске и релевантним ISSAI стандардима ревизије 2200 – 2810. Наша одговорност за провођење ревизије је даље описана у пасусу Одговорност ревизора. Ревизију смо провели у складу са ISSAI 130 – Етичким кодексом, испунили смо наше остале етичке одговорности и независни смо у односу на субјекта ревизије.

Према Правилнику о финансијском извјештавању буџетских корисника финансијске извјештаје Агенције за аграрна плаћања Републике Српске чине табеларни прегледи наведени у нашем извјештају. Усвојени оквир финансијског извјештавања за јавни сектор у Републици Српској подразумијева да се све трансакције, процјене и политике одмјеравају у односу на усаглашеност са Међународним рачуноводственим стандардима за јавни сектор.

Ревизијски налази и закључци о фер и истинитој презентацији финансијских извјештаја Агенције за аграрна плаћања Републике Српске се ослањају на прописани оквир финансијског извјештавања за јавни сектор у Републици Српској.

Због чињенице да се у предметним финансијским извјештајима не презентује финансијски резултат, не изражавамо мишљење о финансијском резултату за 2021. годину.

Сматрамо да су прибављени ревизијски докази, с обзиром на прописани оквир финансијског извјештавања, довољни и одговарајући да нам пруже основу за наше ревизијско мишљење.

Скретање пажње

Не изражавајући резерву на дато мишљење скрећемо пажњу на наведено под тачкама 3. и 6.1.2.4. извјештаја:

Правилником о условима и начину остваривања новчаних подстицаја за развој пољопривреде и села који доноси министар пољопривреде, шумарства и

водопривреде, дефинисана права на новчане подстицаје корисницима по основу одлука Владе Републике Српске, уговора о пословно-техничкој сарадњи закључених са Министарством пољопривреде, шумарства и водопривреде и учешћа у раду комисија, радних група, стручних тимова именованих рјешењем министра не представљају субвенције према члану 94. Правилника о буџетским класификацијама, садржини рачуна и примјени контног плана за буџетске кориснике у најмањем износу од 7.977.452 КМ. Правилником дефинисане активности додјеле подстицаја нису у потпуности реализоване на начин који уважава начело настанка пословног догађаја, водећи рачуна о средствима одобреним за текућу буџетску годину у најмањем износу од 6.955.219 КМ.

Одговорност руководства за финансијске извјештаје

Директор је одговоран за припрему и фер презентацију финансијских извјештаја у складу са Међународним рачуноводственим стандардима за јавни сектор, односно прописаним оквиром финансијског извјештавања за јавни сектор важећим у Републици Српској. Ова одговорност обухвата: осмишљавање, примјену и одржавање интерних контрола које су релевантне за припрему и фер презентацију финансијских извјештаја који не садрже материјално значајне погрешне исказе настале услед преваре и грешке; одговарајућа објелодањивања релевантних информација у образложењима уз обрасце годишњих финансијских извјештаја; одабир и примјену одговарајућих рачуноводствених политика и рачуноводствених процјена које су примјерене датим околностима и надзор над процесом извјештавања.

Одговорност ревизора за ревизију финансијских извјештаја

Наш циљ је да стекнемо разумно увјеравање о томе да финансијски извјештаји, као цјелина, не садрже материјално значајне погрешне исказе узроковане преваром или грешком, као и да сачинимо и објавимо ревизијски извјештај, који садржи наше мишљење. Разумно увјеравање представља висок ниво увјеравања, али није гаранција да ће ревизија, која је извршена у складу са ISSAI стандардима ревизије увијек открити материјално значајне погрешне исказе када они постоје.

Погрешни искази могу настати као посљедица преваре или грешке и сматрају се материјално значајним ако, појединачно или заједно, могу утицати на економске одлуке корисника које се доносе на основу финансијских извјештаја.

Због чињенице да се ревизија проводи провјером на бази узорка и да у систему интерних контрола и рачуноводственом систему постоје инхерентна ограничења, постоји могућност да поједине материјално значајне грешке остану неоткривене.

Ревизија укључује провођење поступака у циљу прибављања ревизијских доказа о износима и објелодањивањима датим у финансијским извјештајима. Избор поступака је заснован на ревизијском просуђивању и професионалном скептицизму, укључујући процјену ризика материјално значајних погрешних исказа у финансијским извјештајима, насталих услед преваре и грешке. Приликом процјене ризика, ревизор разматра интерне контроле које су релевантне за припрему и фер презентацију финансијских извјештаја, у циљу осмишљавања ревизијских поступака који су одговарајући у датим околностима, али не у циљу изражавања одвојеног мишљења о ефективности интерних контрола. Ревизија, такође, укључује оцјену примијењених рачуноводствених политика утемељених на временској неограничености пословања и значајних процјена извршених од стране руководства, као и оцјену опште презентације финансијских извјештаја.

Изјављујемо да смо поступили у складу са релевантним етичким захтјевима у вези са независношћу. Остварили смо комуникацију са одговорним лицима субјекта ревизије у вези са планираним обимом и временским распоредом ревизије и другим важним питањима и значајним налазима ревизије, укључујући значајне недостатке у систему интерних контрола који се могу идентификовати током ревизије.

Бања Лука, 18.05.2022. године

Главни ревизор

Јово Радукић, с. р.

II ИЗВЈЕШТАЈ ГЛАВНОГ РЕВИЗОРА

Извјештај о ревизији усклађености

Мишљење

Уз ревизију финансијских извјештаја Агенције за аграрна плаћања Републике Српске за 2021. годину, извршили смо ревизију усклађености активности, финансијских трансакција и информација исказаних у финансијским извјештајима са значајним законским и другим прописима.

По нашем мишљењу, активности, финансијске трансакције и информације приказане у финансијским извјештајима Агенције за аграрна плаћања Републике Српске за 2021. годину су, у свим материјално значајним аспектима, у складу са прописима којима су регулисане.

Основ за мишљење

Ревизију усклађености смо извршили у складу са Законом о ревизији јавног сектора Републике Српске и ISSAI 4000 – Стандард за ревизију усклађености.

Вјерујемо да су прибављени ревизијски докази довољни и одговарајући и да обезбјеђују основ за наше мишљење о усклађености активности, финансијских трансакција и информација исказаних у финансијским извјештајима са прописима којима су регулисане.

Скретање пажње

Не изражавајући резерву на дато мишљење скрећемо пажњу на наведено под тачком б.1.2.4. извјештаја:

Према Правилнику о условима и начину остваривања новчаних подстицаја за развој пољопривреде и села висина подстицајних средстава се обрачунава у складу са Планом коришћења средстава за развој пољопривреде и села. Корисници подстицаја по основу уговора о пословно техничкој сарадњи са Министарством пољопривреде, шумарства и водопривреде Републике Српске, право на подстицај по основу већег обима извршених услуга изнад висине одобрених средстава у текућој години, остварују у наредном обрачунском периоду, у жалбеном поступку, супротно члану 40. став (1) Закона о буџетском систему Републике Српске.

Одговорност руководства за усклађеност

Поред одговорности за припрему и фер презентацију финансијских извјештаја, директор је, такође, одговоран да осигура да су активности, финансијске трансакције и информације исказане у финансијским извјештајима у складу са прописима којима су регулисане.

Одговорност ревизора за ревизију усклађености

Поред одговорности да изразимо мишљење о финансијским извјештајима, наша одговорност подразумева и изражавање мишљења о томе да ли су активности, финансијске трансакције и информације исказане у финансијским извјештајима, у свим материјално значајним аспектима, у складу са прописима којима су регулисане. Одговорност ревизора укључује обављање процедура како би прибавили ревизијске доказе о томе да ли је пословање Агенције за аграрна плаћања Републике Српске обухваћено према дефинисаним критеријумима, усклађено са законским и другим прописима. Процедуре подразумевају процјену ризика од значајних

неусклађености са законима и прописима који регулишу пословање Агенције за аграрна плаћања Републике Српске.

Бања Лука, 18.05. 2022. године

Главни ревизор

Јово Радукић, с. р.

III РЕЗИМЕ ДАТИХ ПРЕПОРУКА

Препоруке везане за финансијске извјештаје

Препоручује се директору да обезбиједи да се:

- 1) планирање и извршење буџета по основу субвенција врши у складу са прописаним буџетским класификацијама у складу са чланом 94. Правилника о буџетским класификацијама, садржини рачуна и примјени контног плана за буџетске кориснике и евидентирање створених обавеза изнад висине одобрених средстава врши у складу са чланом 82. став (6) и 93. став (3) Правилника о рачуноводству, рачуноводственим политикама и рачуноводственим процјенама за буџетске кориснике,
- 2) евиденција уступљене нефинансијске имовине без накнаде између буџетских корисника у оквиру исте јединице власти, који немају књиговодствене евиденције у оквиру исте главне књиге врши у складу са чланом 62. став (3) Правилника о рачуноводству, рачуноводственим политикама и рачуноводственим процјенама за буџетске кориснике и захтјевима МРС ЈС 17 - Некретнине, постројења и опрема, параграф 26 и 27 и
- 3) сачињавају Образложења уз финансијске извјештаје која садрже објелодањивања о примијењеним стопама амортизације, бруто књиговодственој вриједности, акумулираној исправци вриједности на почетку и на крају периода и усклађивању књиговодствене вриједности на почетку и на крају периода за сваку класу некретнина, постројења и опреме и нематеријалне имовине захтијевана МРС ЈС 17 - Некретнине, постројења и опрема и МРС ЈС 31 - Нематеријална имовина и објелодањивања захтијевана Правилником о финансијском извјештавању буџетских корисника.

Препоруке везане за усклађеност

Препоручује се директору да обезбиједи да се:

- 1) радни однос на одређено вријеме заснива према кадровском плану и на прописани период и јавно оглашава пријем приправника у складу са чланом 30, 50. став (3) тачка б) и 62. став (2) Закона о државним службеницима,
- 2) процјена потребних средстава за расходе и издатке врши на бази показатеља остварених у претходном периоду и
- 3) у складу са програмима подршке реализују одобрена средства и прерасподјела истих врши по рјешењу надлежног Министарства и уз сагласност даваоца средстава у складу са чланом 10. став (3) и (4) Закона о извршењу буџета Републике Српске и стварају обавезе до висине одобрених средстава у складу са чланом 40. став (1) Закона о буџетском систему Републике Српске.

IV КРИТЕРИЈУМИ ЗА РЕВИЗИЈУ УСКЛАЂЕНОСТИ

- Закон о буџетском систему Републике Српске,
- Закон о трезору,
- Закон о извршењу буџета за 2021. годину,
- Одлука о усвајању буџета за 2021. годину и Одлука о усвајању ребаланса буџета за 2021. годину,
- Закон о фискалној одговорности у Републици Српској, чланови 4. и 9.-11,
- Закон о раду, члан 205,
- Посебан колективни уговор за запослене у органима управе Републике Српске,
- Закон о систему интерних финансијских контрола у јавном сектору Републике Српске,
- Правилник о садржају извјештаја и начину извјештавања о систему финансијског управљања и контроле,
- Упутство о начину и поступку успостављања и спровођења система финансијског управљања и контроле,
- Закон о јавним набавкама,
- Закон о државним службеницима,
- Закон о платама запослених у органима управе у Републици Српској,
- Закон о порезу на доходак, Глава I-IV, VI, X, XII и XIII,
- Закон о доприносима,
- Закон о професионалној рехабилитацији, оспособљавању и запошљавању инвалида, члан 26,
- Уредба о накнадама за службена путовања у земљи и иностранству за запослене у јавном сектору Републике Српске и Одлука о висини накнаде трошкова за службена путовања у земљи и иностранству за запослене у Републици Српској,
- Правилник о начину израде и садржају кадровског плана у републичким органима управе,
- Програм стручног оспособљавања и начин полагања испита приправника у органима државне управе Републике Српске,
- Правилник о условима и начину остваривања новчаних подстицаја за развој пољопривреде и села за 2021. годину и измјене Правилника,
- Правилник о условима и начину остваривања новчаних подстицаја за капиталне инвестиције у пољопривредној производњи у 2021. години и измјене Правилника,
- Правилник о условима и начину остваривања подршке пољопривредним произвођачима у условима изазваним пандемијом вируса корона и измјене Правилника,
- Правилник о унутрашњој организацији и систематизацији радних мјеста у Агенцији за аграрна плаћања и други интерни правилници, упутства и одлуке.

V ИЗВЈЕШТАЈ О ПРОВЕДЕНОЈ РЕВИЗИЈИ (НАЛАЗИ)

1. Увод

Агенција за аграрна плаћања Републике Српске (у даљем тексту: Агенција) је републичка управна организација у саставу Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде Републике Српске (у даљем тексту: Министарство).

У складу са чланом 42. Закона о републичкој управи („Службени гласник Републике Српске“, број 115/18 и 111/21) обавља управне и стручне послове везано за успостављање јединственог система аграрних плаћања, система контроле тих плаћања и успостављање сопственог рачуноводственог система за сва аграрна плаћања, обезбјеђење транспарентности свих мјера подршке и исплата, усклађивање процедура у вези са аграрним плаћањима са процедурама и правилима Европске уније, што подразумева трошење домаћих средстава, али и средстава од међународних финансијских институција, израду извјештаја и архивирање и чување документације, успостављање система увезивања са другим регистрима и другим евиденцијама које се воде у Министарству, стварање техничког оквира за примјену система јединственог броја и система одлагања података, сарадњу са другим органима и организацијама Републике Српске у вези са размјеном процедура и података, евидентирање и рачунску обраду захтјева, исплату захтјева корисницима по основу оствареног права на подстицајна средства, чување и архивирање свих докумената, вођење евиденције о додијељеним подстицајним средствима, мониторинг и достављање извјештаја и анализа Министарству и оспособљавање кадрова да би се осигурала јединствена примјена процедура и квалитетно спровођење мјера и друге послове у складу са законима и прописима.

Агенција своје пословање обавља преко јединственог рачуна трезора (у даљем тексту: ЈРТ) чија је главна књига у цјелости саставни дио главне књиге трезора Републике Српске (у даљем тексту: ГКТ).

Предмет ревизије су појединачни извјештаји Агенције које чине финансијске трансакције евидентирани у оквиру фонда 01 (општи фонд).

На достављени Нацрт извјештаја о проведеној финансијској ревизији Агенције за аграрна плаћања Републике Српске за период 01.01 - 31.12.2021. године није било примједби.

Препоруке дате у овом извјештају, у циљу њиховог наглашавања, болдоване су и писане италиком словима.

2. Провођење препорука из претходног извјештаја

Главна служба за ревизију јавног сектора Републике Српске провела је финансијску ревизију Агенције за 2020. годину и том приликом су дате четири препоруке (двје за финансијске извјештаје и двје за усклађеност).

Ревизијским испитивањем је утврђено да дате препоруке нису проведене.

Препорука да се планирање и извршење буџета по основу субвенција за развој пољопривреде и села врши у складу са прописаном буџетском класификацијом и одредбама члана 94. Правилника о буџетским класификацијама, садржини рачуна и примјени контног плана за буџетске кориснике, није проведена, што је образложено под тачком 6.1.2.4. извјештаја.

Није проведена препорука у вези објелодањивања у образложењима уз финансијске извјештаје додатних информација важних за разумијевање финансијских извјештаја у складу са захтјевима MPC JC 1 - Презентација финансијских извјештаја и чланом 46. Правилника о финансијском извјештавању буџетских корисника, што је образложено по тачком 6.5. извјештаја.

Нису проведене препоруке које су се односиле на успостављање интегралног рачуноводственог система за сва аграрна плаћања као подршка за евидентирање и рачунску обраду захтјева за подстицајна средства и евиденције о додијелим и плаћеним подстицајима у складу са чланом 42. Закона о републичкој управи и да се истовремено уз буџетски захтјев Министарству финансија Републике Српске доставља и нацрт кадровског плана у складу са чланом 5. став (1) Правилника о начину израде и садржају кадровског плана у републичким органима управе, што је образложено под тачком 3. и 5. извјештаја.

3. Закључак о функционисању система интерних контрола

Правилником о унутрашњој организацији и систематизацији радних мјеста у Агенцији за аграрна плаћања („Службени гласник Републике Српске“, број 97/18, 78/20 и 2/21) уређени су унутрашња организација, систематизација радних мјеста и организациони дијаграм.

Правилником је систематизовано 26 радних мјеста за 40 извршилаца, 31 државни службеник, укључујући и директора и девет намјештеника. На дан 31.12.2021. године у Агенцији је било запослено 36 извршилаца, од којих су 34 извршиоца на неодређено вријеме (28 државних службеника и 6 намјештеника), један запослени на одређено вријеме и једно именовано лице.

У току 2021. године један запослени намјештеник је био распоређен на упражњено радно мјесто на одређено вријеме по основу повећаног обима посла дуже од шест мјесеци без јавног конкурса, што није у складу са чланом 50. став (3) тачка б) Закона о државним службеницима („Службени гласник Републике Српске“, број 118/08, 117/11, 37/12 и 57/16). За пријем приправника (1) у току ревидираног периода није проведена процедура јавног конкурса у складу са чланом 62. став (2) поменутог закона и чланом 3. Програма стручног оспособљавања и начина полагања испита приправника у органима државне управе Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“, број 43/09). Супротно кадровском плану за текућу годину, Агенција је закључила уговор о обављању приправничког стажа са запосленим који има завршену високу стручну спрему, VII степен, у периоду од 01.10.2021. године до 30.09.2022. године, чије претходно рјешење о распореду на одређено вријеме није стављено ван снаге. Запослени има положен стручни испит по програму за високу/вишу стручну спрему, по основу стручног оспособљавања (волонтирања) са високом стручном спремом у трајању од годину дана.

Вршилац дужности директора Агенције постављен је на период од 90 дана више од три пута узастопно супротно члану 42. став (2) Закона о државним службеницима. Агенција није у складу са чланом 32. став (3) поменутог закона за државне службенике које поставља Влада Републике Српске, покретала поступак избора најкасније 60 дана прије истека мандата лицу које је постављено на то радно мјесто.

Влада Републике Српске је током 2021. године разрјешавала и постављала вршиоца дужности директора по истеку периода од 90 дана, иако је Републички штаб за ванредне ситуације донио закључак 26.03.2020. године којим је дефинисано да мандат лица које поставља Влада Републике Српске за вршиоце дужности траје до окончања ванредне ситуације.

У складу са Законом о обезбјеђењу и усмјеравању средстава за подстицање развоја пољопривреде и села („Службени гласник Републике Српске“, број 43/02 и 106/09), министар пољопривреде, шумарства и водопривреде је донио Правилник о условима и начину остваривања новчаних подстицаја за развој пољопривреде и села за 2021. годину (у даљем тексту: Правилник) који је мијењан и допуњаван осам пута у току године („Службени гласник Републике Српске“, број 8/21, 17/21, 33/21, 63/21, 80/21, 94/21, 102/21, 112/21 и 117/21) и Правилник о условима и начину остваривања новчаних подстицаја за капиталне инвестиције у пољопривредној производњи у 2021. години који је мијењан два пута („Службени гласник Републике Српске“, број 13/21, 17/21 и 63/21).

Интегрални рачуноводствени систем за сва аграрна плаћања као подршка за евидентирање и рачунску обраду захтјева за подстицајна средства и евиденције о додијељеним и плаћеним подстицајима, те обезбјеђење контроле и транспарентности свих реализованих мјера подршке и извршених исплата није обезбијеђен. Помоћне евиденције подстицајних средстава воде се у еxсeл табелама.

Према информацијама из Министарства, које је прослиједила Агенција, у преговарачкој фази је „Пројекат унапрјеђења отпорности и конкурентности сектора пољопривреде“ (у даљем тексту: Пројекат), чији учесник је Министарство заједно са осталим корисничким институцијама на нивоу Републике Српске. У оквиру Компоненте 1, од четири по пројекту „Повећање отпорности и сљедивости јавне подршке“, дефинисана је подкомпонента „Унапрјеђење пољопривредних информационих система“ која ће подржати довршетак мреже рачуноводствених података, комплетирање регистра фарми, стварање нових регистара за приоритетне ланце вриједности, побољшање функционалности система различитих регистара, укључујући идентификацију и регистрацију животиња, јачање пољопривредног информационог система и капацитета који се односе на гео информационе системе (ГИС), развијање система идентификације земљишних парцела, што је кључни услов за приступање Европској унији, како би се користила подршка заједничке пољопривредне политике и успостављање транспарентног система тржишних информација.

Попис имовине и обавеза са стањем на дан 31.12.2021. године је обављен у складу са Правилником о начину и роковима вршења пописа и усклађивања књиговодственог стања са стварним стањем имовине и обавеза („Службени гласник Републике Српске“, број 45/16 и 113/21).

Није успостављена јединствена евиденција жалби изјављених на донесена рјешења по основу субвенција на нивоу Агенције (тачка 6. 4. изјештаја).

Агенција није сачинила годишњи извјештај о спровођењу планираних активности на успостављању и развоју система финансијског управљања и контроле за 2021. годину, што је прописано Правилником о садржају извјештаја и начину извјештавања о систему финансијског управљања и контроле („Службени гласник Републике Српске“, број 1/22).

Изјаве у вези достигнутог степена развоја система интерних финансијских контрола и планираним мјерама за успостављање недостигнутог нивоа развоја система интерних финансијских контрола, које се достављају уз годишњи извјештај и план мјера за 2022. годину нису сачињени у законским роковима.

Планом рада за успостављање и развој система финансијског управљања и контрола за 2022. годину предвиђена је израда мапе ризика поред активности на ажурирању утврђене мапе процеса, праћење и спровођење плана за отклањање

недостатака које утврди интерна ревизија, извјештавања и едукације за спровођење активности успостављања развоја система финансијског управљања и контроле.

У току су и активности на изради књиге пословних процеса и описа пословних процеса, као и стратегије управљања ризицима која није израђена ни у ревидираном периоду у складу са тачком 22. подтачке 4), 5) и 6) Упутства о начину и поступку успостављања и спровођења система финансијског управљања и контроле („Службени гласник Републике Српске“, број 99/17).

У циљу санирања посљедица изазваних вирусом корона Управни одбор Компензационог фонда Републике Српске (у даљем тексту: Управни одбор) одобрио је на име подстицаја за развој пољопривреде и села по основу четири закључка 13.200.000 КМ, а реализовано је односно исплаћено пољопривредним произвођачима 13.199.789 КМ.

Закључком Управног одбора од 26.04.2021. године, а на основу информације Министарства о одазиву на јавни позив, одобрено је 6.000.000 КМ за подршку капиталним инвестицијама у пољопривредној производњи. У складу са Правилником о условима и начину остваривања подстицаја за капиталне инвестиције Агенција је одобрила 1.161 захтјев и донијела рјешења за исплату средстава за финансирање пољопривредне механизације (4.695.044 КМ), опреме у сточарској производњи (293.098 КМ), изградње објеката (210.953 КМ), набавке товних јуница (31.933 КМ), пластеника (67.870 КМ), вишегодишњих засада (124.730 КМ), противградне мреже (60.740 КМ), наводњавања (134.758 КМ), инвестиција у складиштење и прераду пољопривредних производа (330.797 КМ) и инвестиција у изградњу и адаптацију рибогојилишта (50.000 КМ).

Закључком од 07.12.2021. године, Управни одбор је одобрио исплату средстава у износу од 500.000 КМ за потребе подршке произвођачима млијека, за надокнаду септембарске премије до износа од 0,25 КМ по литри. У складу са Правилником по основу допунских рјешења за надокнаду септембарске премије исплаћено је 481.451 КМ и накнада за рад канцеларије за унос података за мјесец новембар 2021. године у износу од 18.540 КМ.

Средства за подршку произвођачима воћа, узгајивачима свиња, пчеларима, произвођачима јунећег и свињског меса, приплодних грла у свињарству и пчеларима, који су се нашли у лошем положају усљед појаве мраза, повећања цијена сточне хране узроковане растом цијена житарица и концентроване сточне хране, лоших временских услова, обезбијеђена су у Компензационом фонду у износу од 6.700.000 КМ. Закључком управног одбора од 08.06.2021. године одобрено је 2.200.000 КМ произвођачима воћа и меса, а од 21.10.2021. године 4.500.000 КМ. У складу са Правилником о условима и начину остваривања подршке пољопривредним произвођачима у условима изазваним пандемијом вируса корона („Службени гласник Републике Српске“, број 56/21, 77/21, 80/21 и 98/21), средства подршке произвођачима воћа за заснивање засада износе 500.000 КМ (реализовано 309.730 КМ), за штете од мраза произвођачима воћа 1.000.000 (реализовано 899.189 КМ), узгајивачима свиња 2.000.000 КМ (реализовано 1.977.146 КМ), за узгој квалитетно приплодних крмача и супрасних назимица 1.500.000 КМ (реализовано 1.493.600 КМ + 334.962 КМ), узгајивачима товне јунади 1.500.000 КМ (реализовано 1.494.602 КМ) и пчеларима 200.000 КМ (реализовано 190.557 КМ).

У складу са чланом 6. став (7) наведеног правилника за пет корисника подршке за воћарску производњу на крају 2021. годину издати су захтјеви за поврат средстава јер нису доставили доказе, односно извјештаје о намјенски утрошеним средствима у износу 33.962 КМ. Поврат средства ће се реализовати у наредном периоду.

У односу на висину средстава утврђених правилником из средстава Комензационог фонда исплаћено је више 334.962 КМ на име редовне мјере подршке узгајивачима приплодних крмача и супрасних назимица и накнада за новембар мјесец за рад канцеларије за унос података у износу од 18.540 КМ. За већи износ извршења нису вршене прерасподјеле у складу са чланом 10. став (3) и (4) Закона о извршењу буџета Републике Српске за 2021. годину.

Контролу одобравања и коришћења подстицајних средстава, као редовну активност врши одјељење за теренску контролу, које је у 2021. години реализовало планиране активности које су прилагођаване планираним мјерама подршке. Надзор и контролу намјенског коришћења подстицајних средстава врше и Републичка управа за инспекцијске послове и инспекције јединица локалне самоуправе посредством пољопривредне, ветеринарске и тржишне инспекције.

Према извјештају Републичке управе за инспекцијске послове, пољопривредни инспектори су према плану за 2021. годину извршили 476 инспекцијских контрола намјенског коришћења средстава подстицаја, у оквиру којих је контролисано 1.560 мјера по основу којих је одобрено 13.498.840 КМ. У оквиру двије мјере је утврђено ненамјенско коришћење средстава у износу од 87.149 КМ и наложен је поврат средстава.

Интерна ревизија Агенције је обавила према плану шест ревизија. За утврђене неправилности дато је 17 препорука, од којих су три проведене у текућем периоду, а 14 ће бити проведено након измјене услова о начину остваривања новчаних подстицаја за развој пољопривреде и села за 2022. годину. У извјештају интерне ревизије је наведено да је за одређени број препорука потребно дуже вријеме за реализацију, јер су условљене активностима других субјеката у чијој надлежности је доношење одговарајућих прописа, правила и процедура.

Сходно горе наведеном и под тачкама 5, 6.1.2.4, 6.4 и 6.5. ревизија није утврдила друге недостатке система интерних контрола, чиме су створене претпоставке за функционисање истих на начин да обезбиједи истинито и фер извјештавање и усклађеност са законима и другим прописима.

Препоручује се директору да обезбиједи да се:

- **радни однос на одређено вријеме заснива према кадровском плану и на прописани период, пријем приправника јавно оглашава у складу са чланом 30, 50. став (3) тачка б) и 62. став (2) Закона о државним службеницима и**
- **у складу са програмима подршке реализују одобрена средства и да се прерасподјела истих врши у складу са чланом 10. став (3) и (4) Закона о извршењу буџета Републике Српске.**

4. Набавке

Планом јавних набавки за 2021. годину су планиране набавке укупне вриједности 26.634 КМ без пореза на додату вриједност (у даљем тексту: ПДВ), од чега за набавку роба 19.644 КМ и услуга 6.990 КМ. Агенција је у 2021. години провела набавке укупне уговорене вриједности 24.439 КМ (без ПДВ-а) или 92% планираних набавки. Ревизијским испитивањем обухваћено је девет поступака набавки уговорене вриједности 23.609 КМ (без ПДВ-а), односно 97% вриједности закључених уговора и нису утврђене неусклађености у погледу примјене Закона о јавним набавкама („Службени гласник Републике Српске“, број 38/14).

5. Припрема и доношење буџета

Буџетски захтјев Агенције за 2021. годину износи 76.240.800 КМ и на нивоу је почетних буџетских ограничења.

Процјена потребних средстава за расходе и издатке није вршена на бази показатеља остварених у претходном периоду, а нису тражена ни додатна средства у складу са чланом 25. став (1) тачка б) Закона о буџетском систему Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“, број 121/12, 52/14, 103/15,15/16).

Истовремено, уз буџетски захтјев, Министарству финансија Републике Српске није достављен нацрт кадровског плана за 2021. годину што није у складу са чланом 5. став (1) Правилника о начину израде и садржају кадровског плана у републичким органима управе („Службени гласник Републике Српске“, број 43/09). Уз буџетски захтјев за 2022. годину достављен је нацрт кадровског плана.

Одлуком о усвајању Буџета за 2021. годину („Службени гласник Републике Српске“, број 131/20) Агенцији су одобрена средства у износу од 76.183.200 КМ. Одлуком о усвајању Ребаланса буџета за 2021. годину („Службени гласник Републике Српске“, број 90/21) одобрена су средства у износу од 76.196.200 КМ и то за расходе за лична примања (1.088.000 КМ), расходе по основу коришћења роба и услуга (87.700 КМ), расходе финансирања и друге финансијске трошкове (500 КМ), субвенције (75.000.000 КМ), издатке за нефинансијску имовину (5.000 КМ) и остале издатке (15.000 КМ).

Послије ребаланса извршено је пет реалокација у износу од 40.850 КМ. По рјешењу министра реалоцирана су средства са позиције расходи за бруто плате на позиције расхода по основу коришћења роба и услуга у износу од 1.550 КМ.

Влада Републике Српске донијела је три рјешења према којима су извршене реалокације у оквиру Агенције у износу од 29.300 КМ и једно рјешење којим су средства у износу од 10.000 КМ са Министарства са позиције расходи за бруто плате пренесена Агенцији на позицију расхода по основу утрошка енергије, комуналних и комуникационих услуга.

Након усвајања буџета, у складу са чланом 8. став (3) Закона о обезбјеђењу и усмјеравању средстава за подстицање развоја пољопривреде и села, Влада Републике Српске је 28.01.2021. године усвојила План коришћења средстава за подстицање развоја пољопривреде и села за 2021. годину (у даљем тексту: План), а 30.12.2021. године донијела Одлуку о измјени Плана у структури у оквиру укупног износа од 75.000.000 КМ и распоредила средства за подршку текућој производњи у висини од 54.850.100 КМ, подршку дугорочном развоју у висини 13.004.500 КМ и системске мјере у висини од 7.145.400 КМ.

Препоручује се директору да обезбједи да се процјена потребних средстава за расходе и издатке врши на бази показатеља остварених у претходном периоду.

6. Финансијски извјештаји

Агенција има статус буџетског корисника чија је главна књига у саставу ГКТ и према члановима 46. и 47. Правилника о финансијском извјештавању буџетских корисника („Службени гласник Републике Српске“, број 15/17) врши извјештавање на нивоу Агенције. Агенција је сачинила прописане обрасце финансијских извјештаја: Образац 2 - Преглед планираних и остварених прихода, примитака, расхода и издатака на рачуноводственом фонду 01, Образац 3а - Преглед прихода, примитака, расхода и издатака на рачуноводственим фондовима од 01 до 05, Образац 4а - Функционална

класификација расхода и нето издатака за нефинансијску имовину исказаних у ГКТ, Образац 5а - Преглед имовине, обавеза и извора исказаних у ГКТ и писано Образложење уз финансијске извјештаје.

6.1. Извјештај о извршењу буџета

Извршење буџета за 2021. годину исказано је у износу од 76.198.160 КМ и на нивоу је одобрених средстава. У извјештају о извршењу буџета исказани су приходи и примици (без обрачунских прихода) у износу од 46.890 КМ, који се не планирају на нивоу буџетског корисника.

6.1.1. Приходи и примици

Приходи и примици исказани су у укупном износу од 59.101 КМ и односе се на приходе у износу од 51.808 КМ и примитке у износу од 7.293 КМ.

6.1.1.1. Приходи

Приходи Агенције се односе на остале непореске приходе у износу од 39.597 КМ и приходе обрачунског карактера 12.211 КМ.

Непореске приходе чине поврати ненамјенски утрошених средстава по основу датих субвенција, утврђених током теренске контроле, налога и рјешења пољопривредне инспекције која је у поступку контроле намјенског трошења подстицајних средстава утврдила неправилност и издала рјешење за поврат.

Приходе обрачунског карактера чине приходи по основу трансакција преноса имовине без накнаде између буџетских корисника унутар исте јединице власти, који немају евиденције у оквиру исте главне књиге (12.197 КМ) у складу са чланом 62. став (3) Правилника о рачуноводству, рачуноводственим политикама и рачуноводственим процјенама за буџетске кориснике („Службени гласник Републике Српске“, број 115/17 и 118/18) и приходи по основу усклађивања вриједности краткорочних потраживања (14 КМ).

6.1.1.2. Примици

Примици се односе на остале примитке из трансакција са другим јединицама власти за накнаде плата за породилшко одсуство које се рефундирају од фонда обавезног социјалног осигурања у износу од 7.293 КМ.

6.1.2. Расходи и издаци

Укупни расходи и издаци исказани су у износу од 76.214.909 КМ. Односе се на расходе за лична примања запослених, расходе по основу коришћења роба и услуга, расходе финансирања и друге финансијске трошкове, субвенције, расходе обрачунског карактера и издатке.

6.1.2.1. Расходи за лична примања

Расходи за лична примања запослених исказани су у износу од 1.080.883 КМ. Односе се на расходе за бруто плате запослених (1.000.510 КМ), бруто накнаде трошкова и осталих личних примања запослених по основу рада (30.819 КМ), накнаду плата запослених за вријеме боловања, родитељског одсуства и осталих накнада плата (35.715 КМ) и отпремнине и једнократне помоћи бруто (13.839 КМ).

Расходи за бруто плате запослених односе се на расходе за основну плату (606.721 КМ), расходе за увећање основне плате по основу радног стажа (26.707 КМ), порез на увећање плате (1.719 КМ), порез на плате (35.334 КМ) и збирне доприносе (330.029 КМ).

Расходи за бруто накнаде трошкова и осталих личних примања запослених по основу рада односе се на расходе за накнаде за превоз на посао и с посла (13.938 КМ), награде за посебне резултате у раду (800 КМ), накнаде по основу награда - порез на доходак (89 КМ), дневнице за службена путовања у земљи (7.180 КМ), дневнице за службена путовања у иностранству (178 КМ), расходе по основу доприноса (434 КМ) и расходе по основу доприноса за добровољно пензијско осигурање на терет послодавца (8.200 КМ).

Право на накнаду трошкова превоза просјечно је остваривало 18 запослених чије је мјесто становања удаљено од радног мјеста више од четири, а мање од 50 километара у једном правцу у складу са чланом 6. став (1) тачка 2) Посебног колективног уговора за запослене у органима управе Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“, број 67/16 и 104/17) и Правилника о накнадама и другим примањима запослених у Агенцији за аграрна плаћања у висини пуне цијене мјесечне карте у градском, приградском или међуградском јавном саобраћају.

Расходи за накнаду плата запослених за вријеме боловања, родитељског одсуства и осталих накнада односе се на накнаде плата за вријеме боловања до 30 дана и родитељско одсуство које се не рефундирају.

Расходи за отпремнине и једнократне помоћи се односе на новчане помоћи приликом рођења дјетета (7.702 КМ), новчане помоћи у случају смрти члана уже породице (5.079 КМ) и порезе и доприносе (1.058 КМ). У складу са Посебним колективним уговором за запослене у органима управе Републике Српске за обрачун осталих накнада примјењује се посљедња плата запослених у подручју „јавна управа и одбрана, обавезно социјално осигурање“, према подацима Републичког завода за статистику.

6.1.2.2. Расходи по основу коришћења роба и услуга

Расходи по основу коришћења роба и услуга исказани су у износу од 102.383 КМ, а чине их расходи по основу закупа (6.161 КМ), по основу утрошка енергије, комуналних, комуникационих и транспортних услуга (55.223 КМ), расходи за режијски материјал (10.497 КМ), расходи текућег одржавања (2.646 КМ), по основу путовања и смјештаја (13.271 КМ), расходи за стручне услуге (8.085 КМ) и остали неklasификовани расходи (6.500 КМ).

Расходи по основу закупа се односе на закуп пословног и складишног простора за смјештај архиве и чување аутогума.

Расходи по основу утрошка енергије, комуналних, комуникационих и транспортних услуга односе се на расходе за услуге коришћења мобилног телефона (4.657 КМ), расходе за услуге коришћења фиксног телефона (4.886 КМ), интернета (457 КМ), премјештаја и селидбе архиве (684 КМ) и расходе за поштанске услуге (44.539 КМ).

Расходи за режијски материјал се односе на расходе за канцеларијски материјал и помагала (6.830 КМ), компјутерски материјал (2.600 КМ) и расходе за стручну литературу, часописе и дневну штампу (1.067 КМ).

Расходи за текуће одржавање се односе на расходе за одржавање превозних средстава (2.646 КМ).

Расходи по основу путовања и смјештаја се односе на расходе по основу путовања и смјештаја у земљи (3.668 КМ), у иностранству (110 КМ) и расходе по основу утрошка горива (9.493 КМ).

Расходи за стручне услуге односе се на расходе за осигурање возила (620 КМ), осигурање запослених (990 КМ), расходе за услуге штампања и увезивања (896 КМ),

расходе за објављивање подзаконских аката (304 КМ), за одржавање рачунара и биро опреме (1.139 КМ) и трошкове одржавања лиценци (4.136 КМ).

Остали неklasификовани расходи односе се на расходе по основу котизација за семинаре, савјетовања и симпозијуме (510 КМ), за бруто накнаде по уговору о дјелу (564 КМ), расходе репрезентације (2.520 КМ), таксе и накнаде за регистрацију возила (435 КМ), расходе по основу доприноса за професионалну рехабилитацију инвалида (2.101 КМ) и друге расходе.

6.1.2.3. Расходи финансирања и други финансијски трошкови

Расходи финансирања и други финансијски трошкови исказани су у износу од 249 КМ, а односе се на расходе затезних камата.

6.1.2.4. Субвенције

Субвенције су исказане у износу од 74.999.539 КМ. Односе се на субвенције за подршку текућој производњи, за подршку дугорочном развоју и системске и остале мјере.

Субвенције за подршку текућој производњи исказане су у износу од 54.959.442 КМ. Односе се на директну подршку сточарској производњи (38.732.433 КМ) и биљној производњи (16.227.009 КМ). Најзначајније субвенције у оквиру сточарске производње односе се на премију за млијеко (29.427.528 КМ), премију за приплодну стоку (3.355.257 КМ), за производњу меса (4.935.678 КМ), подршку пчеларској производњи (915.960 КМ) и подршку коњарству (98.010 КМ).

Најзначајније субвенције, односно подршка биљној производњи односе се на премију за произведено и продато воће и поврће, љековито и ароматично биље, произведену и продату хељду (3.945.428 КМ), регрес по хектару сјетвене површине стрних жита (3.845.849 КМ), регрес по хектару сјетвене површине соје, сунцокрета и уљане репице (642.877 КМ), регрес за дизел гориво (5.607.193 КМ), премију за сјеменски материјал (902.775 КМ), премију за садни материјал (299.395 КМ), премију за индустријско биље (583.894 КМ) и органску производњу (399.598 КМ).

Субвенције за подршку дугорочном развоју исказане су у износу од 12.997.555 КМ. Односе се на подстицаје за модернизацију пољопривредне механизације (3.050.093 КМ), инвестиције у сточарској производњи (1.219.921 КМ), инвестиције у биљној производњи (582.189 КМ), инвестиције у складиштење и пререду пољопривредних производа (1.643.936 КМ), инвестиције у изградњу и опремање рибњака (100.364 КМ), подршку samozапoшљавању дипломираних инжењера пољопривреде (196.238 КМ), пословне активности пољопривредних задруга и кластера (495.742 КМ), откуп пољопривредних производа (291.873 КМ), информисање корисника и промоцију сектора пољопривреде (170.490 КМ), увођење технолошких иновација (122.999 КМ), модернизацију система противградне заштите (4.000.000 КМ), развојним центрима (300.000 КМ), заједничке пројекте Владе Републике Српске и општине Сребреница (100.000 КМ), подршку капиталним инвестицијама у ловству (395.228 КМ) и остале мјере дефинисане као подршка дугорочном развоју (у збирном износу од 328.482 КМ).

Системске мјере су исказане у износу од 7.042.541 КМ. Односе се на мјере за заштиту здравља животиња (1.566.975 КМ), заштиту здравља биљака и атестирање прскалица (546.084 КМ), подршку производњи сјемена за вјештачко осемењивање у говедарству (256.341 КМ), контролу квалитета млијека (887.966 КМ), подршку суфинансирању премије осигурања примарне пољопривредне производње (391.156 КМ), подршку контроли квалитета сточне хране (150.000 КМ), подршку вођењу и одржавању регистра пољопривредних газдинстава (1.110.816 КМ), подршку у изради

стратешких и програмских докумената (220.259 КМ), подршку за унапређење, заштиту и развој рибљег фонда и рад рибочуварске службе СРС РС (96.112 КМ), средства за ванредне помоћи и потребе (399.201 КМ), интервентну продају свиња (675.400 КМ), средства за жалбе и судске пресуде (421.408 КМ) и остале мјере подршке дефинисане као системске (у збирном износу 320.923 КМ).

Правилником су прописани услови које су обавезни испуњавати корисници за остваривање новчаних подстицаја, поступци за њихово остваривање, врста, висина и начин исплате, обавезе корисника након примања подстицаја, рокови, потребна документација и сл. Није ограничен број захтјева које може поднијети један корисник за остваривање подстицаја у текућој години, као ни учешће повезаних страна у поступку остваривања подстицаја.

Обрачунски период за обрачун подстицаја за 2021. годину у складу са Правилником, траје од истека рока за подношење захтјева за подстицајне мјере из 2020. године, па до истека рока за подношење захтјева за подстицајне мјере у 2021. години (названо повезивање периода). За производњу млијека остварену у октобру, новембру и децембру 2020. године, корисници подстицаја остварују премију у складу са условима из Правилника за 2020. годину и Планом за текућу годину која је исплаћена у износу од 6.955.219 КМ и није евидентирана у складу с начелом настанка пословног догађаја, који подразумијева признавање пословног догађаја у периоду у којем је настао и презентацију у финансијским извјештајима у периоду на који се односи.

Захтјеви за остваривање подстицајних средстава у 2021. години заприрани су током цијеле године у складу са утврђеним роковима. По свим мјерама подршке запримљено је 13.286 захтјева, позитивно је ријешено 12.458 захтјева, док је 828 захтјева одбијено због неиспуњености услова. Број корисника подстицајних средстава на које су односили поднесени захтјеви је 76.626, од којих је за 51.423 корисника захтјев позитивно ријешен, док је 25.202 корисника одбијено. Већи број корисника у односу на поднесене захтјеве је због тога што збирне захтјеве подносе откупљивачи (млијека, воћа, поврћа), дистрибутери нафте и нафтних деривата и представници - удружења пчелара. Захтјеви које подносе откупљивачи млијека не садрже доказ (докуменат) да је произвођач предао наведену количину млијека, као ни доказ да је откупљена количина млијека плаћена произвођачу.

Испитивањем активности на одобравању подстицаја у процесу ревизије нисмо утврдили материјално значајне неправилности и одступања у односу на Правилник. Разлози за одбијање захтјева су неблагоприятно поднесени захтјеви за подстицаје, неиспуњавање услова, од којих су најчешћи пасиван статус у регистру пољопривредних газдинстава (у даљем тексту: РГП), неизмирене обавезе по основу доприноса према евиденцијама из Пореске управе, неизмирене обавезе по основу накнаде за противградну заштиту, неподношење захтјева за исплату резервисаних подстицајних средстава јер није извршена набавка односно извршено улагање за које поднесен захтјев за подстицај, као и створене обавезе изнад висине средстава утврђене Планом по основу закључених уговора Министарства о пословно-техничкој сарадњи. У оквиру мјере подршке средства за жалбе и спорове на терет субвенција текуће године исплаћене су обавезе, створене у ранијем периоду, по основу уговора закључених са Министарством у најмањем износу од 102.742 КМ, што није у складу са чланом 40. став (1) Закона о буџетском систему Републике Српске. Створене обавезе изнад висине одобрених средстава по основу већег обима извршених услуга у оквиру субвенција по основу закључених уговора Министарства нису евидентирани у складу са чланом 82. став (6) и 93. став (3).

Правилника о рачуноводству, рачуноводственим политикама и рачуноводственим процјенама за буџетске кориснике.

Чланом 41, 42, 51, 53, 54, 59, 66, 67, 71, 72, 73. и 76. Правилника је дефинисано да ће право на подстицаје остварити корисници (правна и физичка лица) са којима је претходно Министарство закључило уговор о пословно техничкој сарадњи. Реализују се на основу захтјева и рјешења директора Агенције.

По том основу остварени су подстицаји, подршка информисању корисника и промоција сектора пољопривреде путем финансирања сајмова, сточних изложби, медијских активности у организацији јавних установа, медијских кућа, удружења, јединица локалне самоуправе, Привредне коморе Републике Српске и др. (170.490 КМ). Затим, подршка преносу знања и вјештина у пољопривредној производњи и увођењу технолошких иновација (153.954 КМ), заштита здравља биља (546.084 КМ), представљају мјере подршке које остварују правна лица која се баве стручним и научно истраживачким радом у области заштите биља, као и рад канцеларије за унос података о пољопривредним газдинствима и животињама на пољопривредним газдинствима (203.940 КМ), контрола квалитета млијека (887.960 КМ) које проводи Ветеринарско сточарски центар а.д. Бања Лука, ветеринарско епидемиолошка служба (100.000 КМ), контрола квалитета сточне хране (150.000 КМ) и др.

Корисници подстицајних средстава су и пружаоци услуга за вођење РГП, за приступ, коришћење, одржавање и унапређивање информационих система и коришћење лиценци по основу закључених уговора са Министарством у износу од 1.110.615 КМ.

Према члану 73. Правилника, новчани подстицај остварују корисници за учешће у раду комисија, стручних тимова и радних група именованих рјешењем министра на основу уговора за израду стратешких и програмских докумената, студија, анализа и анкета (220.259 КМ). Није регулисан број комисија, пројеката у којима може да учествује један члан. За 2021. годину закључени су уговори са Економским факултетом и Природно математичким факултетом, удружењима грађана, другим правним лицима и са 25 физичких лица.

Чланом 44. 45. и 46. Правилника дефинисана су подстицајна средства за кориснике по основу Одлука Владе Републике Српске, који се реализују на основу захтјева и рјешења директора Агенције.

У складу са Одлуком Владе Републике Српске о расподјели средстава за 2021. годину од 25.02.2021. године износ од 4.000.000 КМ распоређен је на име подршке превентивним мјерама ради спречавања и ублажавања елементарне непогоде – града за набавку ракета и осталих материјално техничких средстава у износу од 775.174 КМ и за модернизацију система противградне заштите и измирење обавеза по кредитима у износу од 3.224.826 КМ, уплатом средстава ЈП „Противградна превентива“ Градишка.

Унапређење експериментално-едукативних и развојних центара је мјера подршке за коју одлукама Владе Републике Српске од 10.06.2021. године право на подстицајна средства у износу од по 100.000 КМ имају Пољопривредни факултет, ЈУ Пољопривредни институт Републике Српске и Институт за генетичке ресурсе Универзитета у Бањалуци.

По основу одлука Владе Републике Српске реализују се заједнички пројекти Владе Републике Српске и општине Сребреница (100.000 КМ).

Мјере подршке које остварују корисници по основу одлука Владе Републике Српске, уговора о пословно-техничкој сарадњи које је закључило Министарство, као и учешћа у раду комисија, стручних тимова и радних група именованих рјешењем

министра у најмањем износу од 7.977.452 KM не представљају субвенције према члану 94. Правилника о буџетским класификацијама, садржини рачуна и примјени контног плана за буџетске кориснике, према којем се субвенције дозначавају искључиво произвођачима учинака (роба и услуга), а не крајњим потрошачима и имају за циљ да утичу на обим производње, цијену по којој се учинци продају или надокнаду произвођачу по неком другом основу. Наведени новчани подстицаји представљају расходе по основу коришћења роба и услуга, текуће и капиталне грантове и трансфере између различитих јединица власти, члан 92, 95. и 102. наведеног правилника („Службени гласник Републике Српске“, број 98/16, 115/17 и 118/18).

Препоручује се директору да обезбиједи да се планирање и извршење буџета по основу субвенција врши у складу са чланом 94. Правилника о буџетским класификацијама, садржини рачуна и примјени контног плана за буџетске кориснике, стварају обавезе до висине одобрених средстава у складу са чланом 40. став (1) Закона о буџетском систему Републике Српске и обавезе изнад висине одобрених средстава евидентирају у складу са чланом 82. став (6) и 93. став (3) Правилника о рачуноводству, рачуноводственим политикама и рачуноводственим процјенама за буџетске кориснике.

6.1.2.5. Расходи обрачунског карактера

Расходи обрачунског карактера исказани су у износу од 16.749 KM, а односе се на набавну вриједност реализованих залиха материјала, ситног инвентара и ауто-гума (1.970 KM), расходе по основу амортизације (13.456 KM) и расходе обрачунског карактера по основу односа унутар исте јединице власти (1.323 KM). Расходе по основу амортизације чине расходи по основу амортизације превозних средстава (5.351 KM), канцеларијске опреме (5.312 KM), комуникационе опреме и рачунарске опреме (2.099 KM) и нематеријалне имовине (694 KM). Приликом обрачуна амортизације примијењене су амортизационе стопе прописане Правилником о примјени годишњих амортизационих стопа за буџетске кориснике („Службени гласник Републике Српске“, број 110/16).

Расходи обрачунског карактера по основу односа унутар исте јединице власти односе се на нето вриједност аутомобила који је Одлуком Владе Републике Српске пренесен без накнаде на Јединицу за координацију пољопривредних пројеката (тачка 6.2.1.1. извјештаја).

6.1.2.6. Издаци

Издаци су исказани у износу од 15.106 KM и односе се на издатке за произведену сталну имовину за набавку постројења и опреме (2.958 KM), за залихе робе, материјала и ситног инвентара (1.970 KM) и остале издатке (10.178 KM).

Издаци за набавку постројења и опреме односе се на издатке за набавку рачунарске опреме.

Остали издаци се односе на остале издатке из трансакција са другим јединицама власти, издатке за накнаде плата за породилско одсуство које се рефундирају од фондова обавезног социјалног осигурања (5.615 KM) и за накнаде плата за боловање које се рефундирају од фондова обавезног социјалног осигурања (4.563 KM).

6.2. Имовина, обавезе и извори

6.2.1. Имовина

На дан 31.12.2021. године Агенција је исказала имовину бруто вриједности 231.439 КМ, исправке вриједности 198.024 КМ и нето вриједности 33.415 КМ. Нето вриједност имовине чини нефинансијска имовина у износу од 22.889 КМ и финансијска имовина и разграничења у износу од 10.526 КМ.

6.2.1.1. Нефинансијска имовина

Нефинансијска имовина се односи на нефинансијску имовину у сталним средствима, а чини је нето вриједност произведене сталне имовине у износу од 22.889 КМ. Нето вриједност произведене сталне имовине чине постројења и опрема (22.194 КМ) и нематеријална произведена имовина (695 КМ).

Повећање вриједности имовине највећим дијелом се односи на рачунарску опрему и превозна средства. У току године набављена је рачунарска опрема у вриједности од 2.958 КМ.

Повећање вриједности превозних средстава у износу 12.197 КМ извршено је по основу преноса права власништва без накнаде над путничким аутомобилом марке toyota, тип ХА3(А) модел rav 4, година производње 2015, набавне вриједности 18.061 КМ и исправке вриједности 5.864 КМ са Јединице за координацију пољопривредних пројеката на Агенцију по одлуци Владе Републике Српске од 04.02.2021. године. Почетно вредновање примљеног аутомобила на који је пренесено право власништва без накнаде није извршено у складу са чланом 62. став (3) Правилника о рачуноводству, рачуноводственим политикама и рачуноводственим процјенама за буџетске кориснике у дијелу одвојеног евидентирања бруто и корекције вриједности и захтјевима МРС ЈС 17 - Некретнине постројења и опрема, параграф 26 и 27. Призната је само нето вриједност аутомобила и извршена процјена вијека употребе, односно стопа амортизације.

По основу исте одлуке са Агенције на Јединицу за координацију пољопривредних пројеката извршен је пренос права власништва без накнаде над возилом марке nissan, тип:J11, модел qashqai, година производње 2016-а, бруто вриједности 44.958 КМ, исправке вриједности 43.636 КМ и нето вриједности 1.323 КМ.

Смањење вриједности постројења и опреме извршено је и по основу одлуке директора о прихватању приједлога пописне комисије за расход канцеларијског намјештаја на дан 31.12.2021. године бруто вриједности и исправке вриједности 10.600 КМ.

Препоручује се директору да обезбједи да се евиденција уступљене нефинансијске имовине без накнаде између буџетских корисника у оквиру исте јединице власти, који немају књиговодствене евиденције у оквиру исте главне књиге врши у складу са чланом 62. став (3) Правилника о рачуноводству, рачуноводственим политикама и рачуноводственим процјенама за буџетске кориснике и захтјевима МРС ЈС 17 - Некретнине, постројења и опрема, параграф 26 и 27.

6.2.1.2. Финансијска имовина и разграничења

Финансијска имовина и разграничења на дан 31.12.2021. године исказани су у бруто и нето износу од 10.526 КМ. Нето износ финансијске имовине чине остала краткорочна разграничења по основу неизмирених обавеза за накнаде плата за вријеме родитељског одсуства које се рефундирају од фондова обавезног социјалног осигурања (4.911 КМ) и краткорочна финансијска имовина и

разграничења из трансакција са другим јединицама власти, потраживања по основу рефундација за накнаду плата из доприноса за дјечију заштиту (5.615 КМ).

6.2.2. Обавезе

Укупне обавезе на дан 31.12.2021. године исказане су у износу од 18.632.892 КМ, а односе се на краткорочне обавезе и разграничења. Краткорочне обавезе и разграничења чине обавезе за лична примања запослених (101.085 КМ), обавезе из пословања (10.130 КМ) и обавезе за субвенције (18.521.677 КМ). Обавезе за лична примања се односе на обавезе за бруто плате и бруто накнаде трошкова и осталих личних примања запослених за децембар 2021. године које су исплаћене у јануару 2022. године. Обавезе из пословања односе се на обавезе за набавку роба и услуга и обавезе према физичким лицима по основу уговора о дјелу. Обавезе за субвенције се односе на неизмирене подстицаје за развој пољопривреде и села. Са 28.02. 2022. године измирене су све обавезе.

6.2.3. Извори и промјене на нето имовини

Властити извори средстава исказани су у износу од 694 КМ, а односе се на резерве по основу ревалоризације, формиране примјеном ревалоризационог модела вредновања нематеријалне произведене имовине у ранијем периоду.

6.3. Ванбилансна евиденција

Агенција у току 2021. године није имала пословних догађаја који захтијевају ванбилансно евидентирање.

6.4. Потенцијална имовина и потенцијалне обавезе

Према изјавама одговорних за потребе ревизије у току 2021. године Агенција није водила судске спорове, а није била ни тужена страна од стране својих пословних партнера. На донесена рјешења по основу субвенција у 2021. години је изјављено укупно 274 жалбе од чега је првостепени орган усвојио 13, а 80 жалби одбио. Министарству као другостепеном органу прослијеђена је 181 жалба, од којих је 88 усвојено, 34 жалбе су одбијене као неосноване, а у поступку рјешавања је остало 59 жалби. Корисницима чије су жалбе прихваћене, а које се односе и на раније периоде, донесена су рјешења о одобравању подстицаја у износу од 421.408 КМ. На дан 31.12.2021. године за жалбе које се налазе у поступку није вршена процјена исхода рјешавања и висине средстава подстицаја који потенцијално може бити одобрен по прихваћеним жалбама, као ни објелодањивања у вези спорова, захтијевана параграфима 140-143 МРС ЈС 1 - Презентација финансијских извјештаја.

6.5. Образложења уз финансијске извјештаје

Уз финансијске извјештаје за 2021. годину сачињена су и писана Образложења која пружају неопходне опште податке о Агенцији, примијењеним прописима за израду годишњег обрачуна у складу са чланом 46. Правилника о финансијском извјештавању буџетских корисника.

У складу са параграфом 24 МРС ЈС 1 - Презентација финансијских извјештаја Агенција је презентовала додатне информације о коришћењу средстава у складу са законски усвојеним буџетом. Међутим, нису извршена објелодањивања која се односе на:

- саопштења о примијењеним рачуноводственим политикама, основама одмјеравања и потенцијалне обавезе и потенцијална средства по основу изјављених приговора и жалби на донесена рјешења по основу субвенција у

складу са чланом 46. тачка 3), 8) и 9) Правилника о финансијском извјештавању буџетских корисника и

- корисни вијек употребе, бруто књиговодствену вриједност, акумулирану исправку вриједности на почетку као и усклађивање књиговодствене вриједности на почетку и на крају периода за сваку класу некретнина, постројења и опреме у складу са параграфом 88 а)-е) MPC JC 17 - Некретнине, постројења и опрема и MPC JC 31 - Нематеријална имовина.

Препоручује се директору да обезбиједи да Образложења уз финансијске извјештаје садрже објелодањивања о примијењеним стопама амортизације, бруто књиговодственој вриједности, акумулираној исправци вриједности на почетку и на крају периода и усклађивању књиговодствене вриједности на почетку и на крају периода за сваку класу некретнина, постројења и опреме и нематеријалне имовине захтијевана MPC JC 17 - Некретнине, постројења и опрема и MPC JC 31 - Нематеријална имовина и објелодањивања захтијевана Правилником о финансијском извјештавању буџетских корисника.

Ревизијски тим

Мира Раљић, с. р.

Свјетлана Коџоман, с. р.